

WSTĘPNE INFORMACJE O WYNIKACH SPRAWDZIANU W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2016 ROKU¹

Sprawdzian został przeprowadzony **5 kwietnia 2016 r.** Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do sprawdzianu tego dnia, napiszą go 2 czerwca 2016 r.

Sprawdzian składał się z dwóch części. Obie części były przeprowadzone w formie pisemnej.

- **Część 1.** zawierała zadania z **języka polskiego i matematyki**.
- Na rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu przewidziano **80 minut**.
- W niektórych zadaniach szóstoklasiści wybierali jedną poprawną odpowiedź, w innych – samodzielnie ją formułowali, np. pisali wypowiedź w formie kartki z pamiętnika, rozwiązywali zadania z matematyki.

- **Część 2.** zawierała zadania z **języka obcego nowożytnego**. Był to język, którego uczeń uczy się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego.
- Na rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu przewidziano **45 minut**.
- We wszystkich zadaniach szóstoklasiści wybierali jedną poprawną odpowiedź.

Pomiędzy częścią 1. a częścią 2. była krótka przerwa na odpoczynek.

Wyniki tegorocznego sprawdzianu pokazują, że uczniowie dobrze poradzili sobie z zadaniami z języka polskiego wymagającymi wyszukania w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio (ukrytych) oraz identyfikowania wypowiedzi jako tekstu informacyjnego (por. [tutaj](#)). Z matematyki wykazali się umiejętnością wykonywania obliczeń praktycznych, a w szczególności obliczeń zegarowych (por. [tutaj](#)). Uczniowie przystępujący do sprawdzianu z języka angielskiego oraz francuskiego najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość środków językowych. W przypadku języka niemieckiego i rosyjskiego uczniowie uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu.

Sprawdzian wskazał również umiejętności, które uczniowie klas szóstych szkoły podstawowej opanowali słabiej. Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom zadanie wymagające analizy i interpretacji utworu poetyckiego (por. [tutaj](#)). Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie z geometrii przestrzennej. W celu obliczenia objętości bryły zbudowanej z dwóch jednakowych prostopadłościów zdający musieli wykazać się umiejętnością przeprowadzania prostego rozumowania matematycznego i użycia właściwej strategii (por. [tutaj](#)). We wszystkich językach obcych najtrudniejszymi dla szóstoklasistów okazały się zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych. (por. [tutaj](#)).

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego sprawdzianu będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie **22 sierpnia br.**

¹ Sporządzono w oparciu o *Wstępne informacje o wynikach sprawdzianu w 2016 r. Zestawienie ogólnopolskie* opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w Warszawie.

* * *

Poniżej przedstawiamy podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników sprawdzianu w 2016 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych części wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które szóstoklasiści opanowali dobrze lub bardzo dobrze, oraz takie, które opanowali słabiej.

Do sprawdzianu przystąpiło **37 568** uczniów VI klas. W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO SPRAWDZIANU W KWIECIEŃNI 2016 R.

Część sprawdzianu	Arkusz w wersji standardowej	Arkusz w wersji dostosowanej	Razem
Część 1.	36 416	1152	37 568
Część 1. w języku litewskim	0	0	0
Część 2. Język angielski	36 159	1110	37 269
Część 2. Język francuski	3	0	3
Część 2. Język hiszpański	0	0	0
Część 2. Język niemiecki	230	33	263
Część 2. Język rosyjski	6	0	6

Pozostali uczniowie przystąpią do sprawdzianu w czerwcu br. albo są zwolnieni z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty².

Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu szóstoklasiści spełniają wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu trzech przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do I etapu edukacyjnego.

W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu arkuszy w obu częściach sprawdzianu.

² Tekst jedn. DzU z 2015 r., poz. 2156, ze zm.

TABELA 2. FORMAT ARKUSZY EGZAMINACYJNYCH SPRAWDZIANU W 2016 R.

Część sprawdzianu	Krótka charakterystyka arkusza egzaminacyjnego
Część 1. Zadania z języka polskiego i matematyki	Arkusz standardowy zawierał 22 zadania zamknięte, w tym 11 zadań z języka polskiego i 11 zadań z matematyki, oraz 5 zadań otwartych, w tym 2 zadania z języka polskiego i 3 zadania z matematyki. Wśród zadań zamkniętych dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Były także zadania, które miały inną formę, np. typu prawda-falsz, na dobieranie oraz zadania, w których uczeń musiał uzasadnić wybraną odpowiedź. Zadania otwarte z języka polskiego wymagały od ucznia zredagowania ogłoszenia o spotkaniu ze słynnym podróżnikiem – znawcą kuchni świata oraz napisania wypowiedzi w formie kartki z pamiętnika. Zadania otwarte z matematyki wymagały od ucznia samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część 2. Zadania z języka obcego nowożytnego	Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu: wielokrotnego wyboru, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie, ujętych w jedenaście wiązek. Zadania sprawdzały opanowanie umiejętności w zakresie następujących wymagań ogólnych: rozumienie wypowiedzi ustnych oraz pisemnych, umiejętność reagowania na wypowiedzi oraz znajomość środków językowych.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładów wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki sprawdzianu w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Rozkłady wyników uczniów oraz rozkłady średnich wyników szkół na skali staninowej są dostępne [tutaj](#).

Każdy uczeń, który przystąpił do sprawdzianu, razem ze świadectwem ukończenia szkoły podstawowej (24 czerwca br.) otrzyma zaświadczenie o wynikach, jakie osiągnął. Na zaświadczeniu zostaną podane wyniki procentowe:

- z części pierwszej sprawdzianu (całości) oraz osobno:
 - z języka polskiego
 - z matematyki
- z części drugiej – z języka obcego nowożytnego.

CZĘŚĆ 1. JĘZYK POLSKI I MATEMATYKA

JĘZYK POLSKI

Za rozwiązanie zadań z języka polskiego uczniowie uzyskali średnio 69% maksymalnej liczby punktów. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami, które sprawdzały umiejętność wyszukiwania w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio. Bez problemu identyfikowali wypowiedź jako tekst informacyjny. Natomiast gorzej zdający poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętności z zakresu analizy i interpretacji tekstu kultury (wiersza).

Bardzo łatwe okazało się zadanie 1. Poprawnie rozwiązało je 93% uczniów.

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie – 1. albo 2.

Tekst ma przede wszystkim charakter

A.	reklamowy,	ponieważ	1.	przekonuje czytelników do kupowania wyrobów czekoladowych.
B.	informacyjny,		2.	przedstawia czytelnikom fakty dotyczące kakao.

Zadanie odnosiło się do I wymagania ogólnego – odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji – i sprawdzało umiejętność identyfikowania wypowiedzi jako tekstu informacyjnego. Uczeń powinien rozpoznać, że przywołany w arkuszu tekst nieliteracki ma charakter informacyjny, a następnie potwierdzić swój wybór przez wskazanie odpowiedniego uzasadnienia. Istotne było zauważenie, że w tekście dominują fakty jako wyznacznik tekstów informacyjnych.

Jednym z trudniejszych zadań okazało się zadanie 12., poprawnie rozwiązało je 62% zdających.

Zadanie 12. (0–1)

Które zdanie jest nieprawdziwe? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Wiersz wyraża nadzieję na zmiany.
- B. Postać mówiąca działa, zamiast narzekać.
- C. Wiersz wyraża optymistyczną postawę wobec życia.
- D. Postać mówiąca szuka pocieszenia we wspomnieniach.**

Zadanie to sprawdzało umiejętność z zakresu analizy i interpretacji tekstów kultury. Zdający, spośród podanych zdań dotyczących postaci mówiącej i ogólnego sensu utworu, musiał wybrać to, które nie znajduje odzwierciedlenia w wierszu. Zadanie wymagało od ucznia odczytania utworu poetyckiego nie tylko na poziomie dosłownym, ale przede wszystkim na poziomie przenośnym.

MATEMATYKA

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki uczniowie uzyskali średnio 52% maksymalnej liczby punktów. Lepiej radzili sobie z zadaniami zamkniętymi, również osadzonymi w kontekście praktycznym, które wymagały umiejętności wykonywania działań na liczbach wymiernych. Zadania te sprawdzały umiejętności stosowania obliczeń zegarowych, wyznaczania temperatury, opisywania rzeczywistych sytuacji za pomocą wyrażeń algebraicznych. Gorzej uczniowie poradzili sobie z odczytywaniem informacji z diagramu oraz ich interpretowaniem. Trudności sprawiały również zadania z geometrii, zwłaszcza przestrzennej.

Bardzo łatwe okazało się zadanie 16. Poprawnie rozwiązało je 79% uczniów.

Zadanie 16. (0–1)

Konkurs matematyczny trwa 1 godzinę i 15 minut. Każdy uczestnik ma do rozwiązania 30 zadań.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Gdyby uczestnik konkursu przeznaczył na rozwiązanie każdego zadania taką samą ilość czasu, to jedno zadanie rozwiązywałby przez

A. 4 minuty.

B. 2,5 minuty.

C. 2 minuty.

D. 1,5 minuty.

Zadanie odnosiło się do II wymagania ogólnego – wykorzystania i tworzenia informacji – i sprawdzało umiejętność wykonywania prostych obliczeń zegarowych na godzinach, minutach i sekundach. Uczeń musiał obliczyć, ile czasu uczestnik konkursu musiałby przeznaczyć na rozwiązanie jednego zadania przy założeniu, że na rozwiązanie każdego zadania przeznaczyłby taką samą ilość czasu. Zadanie to wymagało od ucznia wyrażenia w minutach czasu trwania konkursu oraz wykonania dzielenia liczb naturalnych.

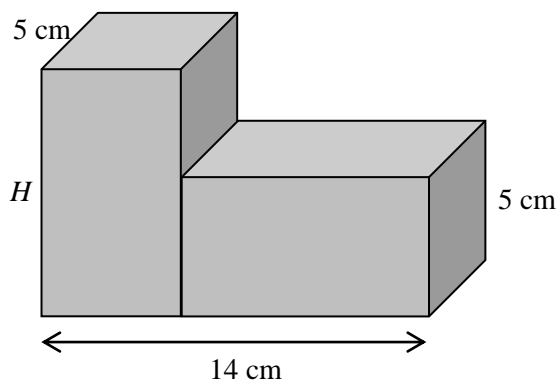
Najtrudniejszym zadaniem dla szóstoklasistów okazało się zadanie 25. Uczniowie uzyskali za to zadanie średnio 37% punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 25. (0–4)

Z dwóch jednakowych prostopadłościanów zbudowano bryłę taką, jak przedstawiono na rysunku.

Oblicz wysokość H prostopadłościanu i objętość bryły przedstawionej na rysunku.

Zapisz wszystkie obliczenia.

Było to zadanie otwarte, którego rozwiązanie wymagało zastosowania odpowiedniej strategii. Uczeń musiał obliczyć objętość bryły przedstawionej na rysunku, która składała się z dwóch jednakowych prostopadłościanów. Zadanie można było rozwiązać różnymi sposobami, ale każdy z nich wymagał od zdającego znajomości własności prostopadłościanu i wyobraźni przestrzennej. Wystarczyło, aby uczeń zauważył, że odpowiednia zmiana położenia jednego z prostopadłościanów umożliwia zbudowanie nowego prostopadłościanu, np. o wymiarach $5\text{ cm} \times 10\text{ cm} \times 9\text{ cm}$ i takiej samej objętości jak bryła przedstawiona na rysunku. Inny sposób rozwiązania tego zadania polegał na wykorzystaniu

odpowiednich prostopadłościanów, których suma lub różnica objętości pozwalała obliczyć objętość danej bryły.

CZEŚĆ 2. JEZYK OBCY NOWOŻYTNY

Podczas drugiej części sprawdzianu szóstoklasisty uczniowie rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka obcego, którego uczyli się w szkole podstawowej jako przedmiotu obowiązkowego: angielskiego, francuskiego, niemieckiego albo rosyjskiego.

Wszystkie arkusze miały identyczną budowę, składały się z tych samych części, takiej samej liczby zadań tego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów. Zadania sprawdzały, w jakim stopniu szóstoklasiści opanowali umiejętności w zakresie następujących wymagań ogólnych:

- rozumienie wypowiedzi, w tym:
 - rozumienie ze słuchu – 4 zadania
 - rozumienie tekstów pisanych – 3 zadania
- reagowanie na wypowiedzi – 2 zadania
- znajomość środków językowych – 2 zadania.

Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas sprawdzianu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach oryginalnych lub adaptowanych, zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Wiele zadań – oprócz tekstu – zawierało również elementy graficzne (rysunki, plakaty, fragmenty e-maili, blogów itp.).

Za rozwiązanie zadań szóstoklasiści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 71% punktów
- z języka niemieckiego – 64% punktów

W języku angielskim oraz francuskim szóstoklasiści uzyskali najwyższy średni wynik w zadaniach 7. i 8. sprawdzających znajomość środków językowych (język angielski – 78%). Analiza wyników zadań z części sprawdzającej znajomość środków językowych pokazuje, że zarówno w języku angielskim, jak i francuskim szóstoklasiści bardzo dobrze poradzili sobie z zadaniem 7., opartym na materiale ikonograficznym, sprawdzającym głównie znajomość leksyki. W języku angielskim średni wynik za to zadanie wyniósł 86%. Natomiast zadanie 8., które sprawdzało tę samą umiejętność, ale wymagało znajomości struktur gramatycznych oraz zrozumienia tekstu, stanowiącego podstawę tego zadania, okazało się dla uczniów, którzy wybrali język angielski lub francuski, trudniejszym (uzyskali oni średnio po 71% w obu językach).

Uczniowie zdający język niemiecki i rosyjski najlepiej poradzili sobie z zadaniami 1.–4. sprawdzającymi umiejętność rozumienia ze słuchu (język niemiecki – 74%). Spośród zadań sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu najwyższy średni wynik otrzymali zdający za zadanie 1. (język niemiecki – 87%).

Wszyscy szóstoklasiści poradzili sobie dobrze z zadaniami sprawdzającymi umiejętność reagowania na wypowiedzi (zadanie 5. i zadanie 6.).

Zadanie 6. (0–5)

Dla każdej z opisanych sytuacji (6.1.–6.5.) wybierz właściwą reakcję (A–F). Wpisz odpowiednią literę w kratkę obok każdego opisu sytuacji. Uwaga! Jedna reakcja nie pasuje do żadnej sytuacji.

6.1. Kolega pyta Cię, czy podoba Ci się nowa książka o dinozaurach. Co mu odpowiesz?

F

6.2. Koleżanka pyta Cię, co kupiłeś/kupiłaś koledze w prezencie. Co jej odpowiesz?

D

6.3. Chcesz poprosić koleżankę, aby oddała Ci Twoją książkę. Co jej powiesz?

A

6.4. Kolega pyta Cię, co będziesz robić po południu. Co mu odpowiesz?

C

6.5. Kolega pyta Cię, kim Twoja siostra będzie w przyszłości. Co mu odpowiesz?

B

A. Kannst du mir morgen mein Buch zurückgeben?

B. Sie möchte Bibliothekarin werden, und du?

C. Ich gehe in die Bibliothek, und du?

D. Ich habe ein gutes Buch für ihn.

E. Wann kaufst du ihr ein Buch?

F. Es ist sehr interessant.

Największym wyzwaniem dla szóstoklasistów na tegorocznym sprawdzianie okazały się zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych. Zadania te były dla uczniów najtrudniejsze w całym arkuszu. Średni wynik za zadania 9.–11. w języku angielskim wyniósł 58%, w języku niemieckim 48%. Uczniom, którzy zdawali język francuski, najwięcej trudności sprawiło zadanie 10., które sprawdzało umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych w tekście pisany. Natomiast dla uczniów zdających język angielski, niemiecki oraz rosyjski najtrudniejszym okazało się zadanie 9. sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Zadanie 9. (0–3)

Zdecyduj, o czym jest każdy tekst (9.1.–9.3.). Dopasuj do każdego tekstu właściwy temat (A–D). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę. Uwaga! Jeden temat nie pasuje do żadnego tekstu.

A. a ball	B. a book	C. a photo	D. a T-shirt
-----------	-----------	------------	--------------

9.1.

I was so excited when I found it on my bookshelf. It's black and white and very old. My grandfather took it many years ago at a football match. It shows a famous footballer holding a medal. The boy next to him is my dad when he was a child.

This text is about C.

9.2.

If you're a true football fan, you must buy it! A well-known footballer tells the story of his life. The reader will find many colourful photos and lots of interesting information on its pages.

This text is about B.

9.3.

I got it at the match between England and Poland and I keep it as a souvenir. There are autographs of the Polish team on it. It's my size but I never wear it when I play football. It's on the wall in my room.

This text is about D.

Średni wynik za to zadanie wyniósł w języku angielskim 52%, w języku niemieckim 40%. Analiza wyników zadań sprawdzających umiejętność określania głównej myśli tekstu pokazuje, że dla uczniów, którzy wybrali język angielski, najtrudniejszym okazał się tekst o fotografii (zadanie 9.1.), dla uczniów zdających język niemiecki – tekst o książce (zadanie 9.2.), a w języku rosyjskim – tekst o koszulce sportowej (zadanie 9.3.). Uczniowie, którzy wybierali niepoprawne odpowiedzi, prawdopodobnie kierowali się znaczeniem poszczególnych słów, nie zwracając uwagi na kontekst, w którym zostały one użyte, oraz związki logiczne między zdaniem.

Jaworzno, 24 maja 2016 r.